

MATERIAŁY POMOCNICZE DLA NAUCZYCIELA DO PRZYGOTOWANIA ROZKŁADU MATERIAŁU – KLASA 7

Temat lekcji	Material	Wymagania szczegółowe w odniesieniu do podstawy programowej (*wymagania z podstawy programowej dotyczącej klas 4–6) Uczeń:	Wymagania szczegółowe zoperacjonalizowane Uczeń:
U ŹRÓDEŁ			
My spadkobiercy			
1 Źródło – wyraz wieloznaczny.	Podręcznik: <i>U źródeł</i> , s. 7	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozpoznaje wyrazy wieloznaczne; rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* • rozpoznaje związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie w tekście oraz świadomie wykorzystuje do tworzenia własnych wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia znaczenie dosłowne i przenośne wyrazów w wypowiedzi • zna związki frazeologiczne z wyrazem <i>źródło</i> • wyjaśnia metaforyczne znaczenie wyrazów w związku frazeologicznym i powiedzeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej tekstu – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie z mottem w formie związku frazeologicznego lub powiedzenia
1 Jesteśmy spadkobiercami przeszłości.	Podręcznik: Agnieszka Suchowierska, <i>Piękna Helena i początki</i> , s. 8	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia przykłady wpływu kultury śródziemnomorskiej na kulturę europejską
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • rzetelnie, z poszanowaniem praw autorskich korzysta z informacji – IV.1 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje znaczenie i pochodzenie swojego imienia, wykorzystując informacje ze słownika wyrazów obcych lub innych źródeł • określa okoliczności stosowania łacińskich powiedzeń i cytatów
1 Porównanie opowieści	Podręcznik: Hezjod, <i>Narodziny bogów (Theogonia)</i>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	
		<ul style="list-style-type: none"> • dostrzega zróżnicowanie słownictwa – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje przekład tekstu z jego parafrazą
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	

o mitycznych początkach świata.	(fragment), s. 11; Nikos Chadzinikolau, <i>Bogowie i ludzie</i> , s. 14	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1* • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada treść mitu o początkach świata, korzystając z podanego schematu • dokonuje swobodnej przeróbki tekstu mitologicznego
1 Wyobrażenie Prasłowian o powstaniu świata.	Podręcznik: <i>Słowiańskie bogi</i> (na podstawie książki Tadeusza Linknera), s. 17	I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • zna wyobrażenie Prasłowian na temat powstania świata • identyfikuje postaci bogów słowiańskich • porównuje greckie i prasłowiańskie wyobrażenie o powstaniu świata
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby wzbogacania słownictwa – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • dochodzi etymologii imion bogów słowiańskich
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie (twórcze) – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje panteon słowiański (w dowolnej formie) • redaguje opowiadanie o powstaniu świata 		
1 Pochwała Stwórcy i Jego dzieła w pieśni Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski, *** [<i>Czego chcesz od nas, Panie...</i>], s. 21 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 107 Ćwiczenia. <i>Liryka i gatunki liryczne</i> , s. 4	I. Kształcenie literackie. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozpoznaje rodzaje literackie: liryka; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 • rozróżnia gatunki liryki, w tym: pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: pytanie retoryczne oraz określa ich funkcję – I.1.4* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • zna pojęcia: <i>liryka, podmiot liryczny, hymn, pytanie retoryczne, wiersz sylabiczny, pieśń, hymn</i> • analizuje budowę wiersza sylabicznego • określa cechy pieśni • opisuje obraz poetycki • przyporządkowuje utwór do gatunku literackiego • określa postawę podmiotu lirycznego • opisuje adresata lirycznego
		II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę wypowiedzi lirycznej
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję i układ 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź uzasadniającą • opisuje nastrój utworu z wykorzystaniem podanego słownictwa 		

		<p>graficzny; rozumie role akapitów w tworzeniu całości myślowej wypowiedzi – III.1.3*</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	
1 Odkrywamy tajemnice obrazu Williama Blake’a.	<p>Podręcznik: Skoła pisania. Opis obrazu. Wyrażanie opinii – William Blake <i>Stworzenie świata</i>, s. 24</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Symbol</i>, s. 4; <i>Formy wypowiedzi. Opis obrazu. Wyrażanie opinii</i>, s. 25</p> <p>Ćwiczenia. <i>Opis obrazu</i>, s. 6</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) I.2.3 wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> odpowiada na pytania do tekstu porównuje opisy obrazu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> gromadzi i porządkuje materiał rzeczowy potrzebny do tworzenia wypowiedzi – III.1.2 wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje do opisu obrazu odróżnia twierdzenia od argumentów redaguje tekst na komputerze, wprowadzając zmiany edytorskie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania do tekstu – III.2.3* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje pytania na temat obrazu redaguje opis obrazu, korzystając z podanego słownictwa redaguje własną opinię na temat dzieła sztuki i ją uzasadnia
1 Fonetyka – nauka o dźwiękach mowy.	<p>Podręcznik: Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć, s. 28</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Fonetyka. Przypomnienie podstawowych pojęć</i>, s. 72</p> <p>Ćwiczenia. <i>Fonetyka</i>, s. 9</p>	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>głoska, litera, sylaba</i> – II.3.5* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>fonetyka</i> zna pojęcia: <i>głoska, samogłoska, spółgłoska, sylaba, litera</i> rozumie funkcję litery <i>i</i> w wyrazie
1 Szukanie własnych dróg	<p>Podręcznik: Katarzyna Marciniak <i>Dobroczynca ludzkości</i>,</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postaci, wykorzystując podane słownictwo

wyznacznikiem człowieczeństwa.	s. 30	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje i omawia wątek główny – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wątek zbrodni i kary
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje podane związki frazeologiczne w opisie postępowania i postawy Prometeusza
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5* redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia powstanie człowieka według mitologii greckiej rozumie znaczenie wyrazu <i>prometeizm</i> odnosi do współczesności postawę Prometeusza
1 Rodowód człowieka w świetle biblijnej i współczesnej opowieści.	<p>Podręcznik: <i>Stworzenie człowieka</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 34</p> <p>Michał Anioł <i>Stworzenie Adama</i>, fresk z kaplicy Sykstyńskiej, XVI w., s. 34</p> <p>Roman Branstaetter <i>Stworzenie człowieka</i>, s. 35</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wiersz wolny dokonuje interpretacji głosowej wiersza
		II. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> omawia cechy wiersza wolnego porównuje fragment Biblii z wierszem
1 Źródła i znaczenie związków frazeologicznych.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Pochodzenie frazeologizmów, s. 36</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Frazeologizmy</i>, s. 53</p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz stosuje w wypowiedziach – II.2.5* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> zna źródła frazeologizmów, np. mitologia, Biblia, literatura, historia rozpoznaje frazeologizmy pochodzenia mitologicznego, biblijnego wyjaśnia znaczenia związków frazeologicznych poprawia błędy językowe we frazeologizmach stosuje frazeologizmy przypisuje słowom ich znaczenie
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
1 Rozprawa historyka	<p>Podręcznik: Norman Davies <i>Legenda o Europie</i>,</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako mit – I.1.3* zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, 	<ul style="list-style-type: none"> określa rolę epitetów, porównań i przenośni w tekście

z historią – Norman Davies o Europie.	s. 40	<ul style="list-style-type: none"> porównania, przenieś oraz określa ich funkcje – I.1.4* omawia funkcję elementów konstrukcyjnych utworów, w tym podtytułu – I.1.5* wykorzystuje w interpretacji tekstów elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> omawia funkcję podtytułu wyjaśnia związek mitu z historycznym faktem
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą popularnonaukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.1.4 wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje różne teksty kultury (tekst popularnonaukowy, mapę, monetę) rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy tekst na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odwzorczy tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń
1 Europa jako dom w wierszu Czesława Miłosza.	Podręcznik: Czesław Miłosz <i>Z okna</i> , s. 44 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Czytanie ze zrozumieniem. Czytanie tekstu poetyckiego</i> , s. 6; <i>Kształcenie literackie. Powtórzenie wiadomości o środkach poetyckich</i> , s. 111 <i>Ćwiczenia. Przypomnienie wiadomości o środkach stylistycznych</i> , s. 11	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* rozpoznaje czytany utwór jako baśń – I.1.3* zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenieś i określa ich funkcje – I.1.3* wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny rozpoznaje typowy dla baśni początek utworu określa funkcję epitetów w utworze rozpoznaje przenieś i określa ich funkcję rozpoznaje porównanie i określa jego funkcję odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji utworu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, kolokwializmy) – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje język wypowiedzi podmiotu lirycznego
1	Podręcznik:	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	

Sposób na dobrą notatkę.	Szkoła pisania. Notatka, s. 45	<ul style="list-style-type: none"> dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym rozpoznaje słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo o ograniczonym zasięgu (np. terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) – II.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje język polski w grupie języków prasłowiańskich
	Ćwiczenia. <i>Różne typy notatek</i> , s. 13	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki słowne lub słowno-graficzne uzupełnia tekst notatki
Śladami cywilizacji			
1 Cechy stylu naukowego na podstawie artykułu <i>Powstanie cywilizacji</i> .	Podręcznik: Pojęcie cywilizacji na podstawie artykułu Colina Renfrew <i>Powstanie cywilizacji</i> , s. 47	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w teście potrzebne informacje – I.2.1 dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie tekst naukowy porównuje hasła słownikowe z treścią tekstu naukowego
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje odbiorcę wypowiedzi – II.3.2* 	<ul style="list-style-type: none"> określa adresata tekstu naukowego
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na określony temat, korzystając z podanego planu
1 Czym jest kultura?	Podręcznik: Skarbiec języka. Hasło encyklopedyczne i słownikowe, s. 49	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w teście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie treść hasła słownikowego i encyklopedycznego zna pojęcia: <i>kultura, kultura duchowa, kultura materialna</i>
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> zwraca uwagę na typy definicji słownikowych, określa ich swoistość – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> określa cechy charakterystyczne dla hasła słownikowego
1 Etykieta językowa na co dzień.	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa. Szablon językowy, s. 51	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie <i>grzeczność językowa</i> i stosuje ją w swoich wypowiedziach – II.3.1 rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>kultura języka, etykieta językowa, szablon językowy</i> w roli określonych nadawców formułuje powitanie, prośbę, podziękowanie, przeprosiny, gratulacje z zachowaniem kultury języka i etykiety językowej
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka</i> .		

	<i>Kultura języka. Etykieta językowa. Szablon językowy, s. 56</i> <i>Ćwiczenia. Kultura wypowiedzi. Etykieta językowa, s. 15</i>		
1 Dlaczego ludzie mierzą czas?	Podręcznik: Fryderyk Zawielski <i>Czas i kalendarz, s. 52</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• rozumie tekst popularnonaukowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1*	• rozmawia na temat współczesnych kalendarzy
1 Podział głosek w języku polskim.	Podręcznik: Fonetyka. Podział głosek, s. 55 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Podział głosek, s. 77</i>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4*	• artykułuje głoski nosowe ze względu na znaczenie wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		• rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3	• poprawia błędy językowe w związkach frazeologicznych
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		• wykorzystuje wiedzę o różnicach w pisowni samogłosek ustnych i nosowych, spółgłosek twardych i miękkich, dźwięcznych i bezdźwięcznych – II.4.3	• poprawia błędy językowe
1 Uczymy się argumentować własne zdanie.	Podręcznik: Platon <i>Pismo i pamięć, s. 58</i> Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Argument, kontrargument, s. 8; Formy wypowiedzi. Wypowiedź argumentacyjna, s. 27</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7*	• porządkuje plan wypowiedzi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1	• uzupełnia notatkę informacjami z tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		• wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4	• wyraża swoją opinię na podany temat • podaje własne argumenty dowodzące słuszności lub podważające (kontrargumenty) tezę

1 Historia powstania starożytnego miasta utrwalona w komiksie.	Podręcznik: Agnieszka Suchowierska <i>Na wycieczce w dawnych Tebach</i> , s. 60; <i>Jak powstały Teby</i> – komiks, s. 61	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje fikcję literacką, rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach – I.1.2* opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia elementy prawdziwe, prawdopodobne, fantastyczne w tekście opowiadania i komiksie omawia motyw powstania miast w różnych legendach opowiada o wydarzeniach fabuły
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia podaną tezę
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan działań bohatera
1 Jak edytować tekst?	Podręcznik: Szkoła pisania. Jak edytować tekst, s. 63	III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na komputerze
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność efektywnego posługiwania się technologią informacyjną – IV.9 	<ul style="list-style-type: none"> formatuje tekst na komputerze ze zgodnie z zasadami edytorskimi
1 Jak wznieść świątynię? Rozmowa młodego faraona z kapłanem.	Podręcznik: Bolesław Prus <i>Faraon</i> (fragment), s. 65	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat rozmowy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wniosek uzasadnia własne zdanie na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tabelę informacjami z tekstu
IV. Samokształcenie			

		<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi materiały wyraża swoją opinię na podany temat konfrontuje swoją opinię z poglądem innych
1 Przysłowia mądrością narodu.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 69</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Skarbiec języka. Przysłowia. Rodzaje błędów frazeologicznych, s. 58</p> <p>Ćwiczenia. Frazeologizmy i przysłowia, s. 17</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje przysłowia do objaśnień tłumaczących ich sens metaforyczny podaje przysłowie pasujące do kontekstu
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> poprawia błędy we frazeologizmach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję przysłów w języku 		
1 Co symbolizuje wieża Babel?	<p>Podręcznik: <i>Wieża Babel</i> (fragment Księgi Rodzaju), s. 73</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako legendę, mit – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje cechy legendy i mitu w biblijnej opowieści
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> streszcza biblijną opowieść
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> komentuje wypowiedzi, odwołując się do źródła literackiego rozważa słuszność twierdzeń 		
1 Opis i interpretacja obrazu.	<p>Podręcznik: Skoła pisania. Opis i interpretacja obrazu – Pieter Bruegel <i>Wieża Babel</i>, s. 74</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny, kulturowy, filozoficzny – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje kontekst biblijny w interpretacji dzieła sztuki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje obraz Pietera Bruegla <i>Wieża Babel</i>

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Opis i interpretacja tekstu kultury</i> , s. 11 Ćwiczenia. <i>Interpretacja tekstu kultury</i> , s. 19	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia symboliczne znaczenie elementów dzieła sztuki
1 Rozbieżności między pisownią a wymową.	Podręcznik: Fonetyka. Rozbieżności między pisownią a wymową, s. 76 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Fonetyka. Rozbieżności między wymową a pisownią</i> , s. 83 Ćwiczenia. <i>Upodobnienia i inne zjawiska fonetyczne</i> , s. 22	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje komizm języka
	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego		
	<ul style="list-style-type: none"> rozumie mechanizm upodobień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie – II.1.1 rozumie rozbieżności między mową a pismem – II.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje uproszczenia grup spółgłoskowych rozpoznaje utratę dźwięczności na końcu wyrazu rozpoznaje upodobnienia pod względem dźwięczności: ubezdźwięcznienia (wsteczne, postępowe), udźwięcznienia (wsteczne) nazywa rodzaje upodobień 	
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Stworzenie świata w zaskakującym ujęciu.	Podręcznik: Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić „Osiem dni stworzenia”</i> , s. 79	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje reakcje wywołane przez lekturę – własne i wirtualnego odbiorcy określa nawiązania utworu do wątków biblijnych i uwzględnia je w interpretacji odczytuje elementy humoru w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje, parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje tekst sztuki z określoną intencją (humor), uwzględniając kontekst biblijny
1 Jakie przesłanie zostało zawarte	Podręcznik: Stanisław Lem, <i>Jak ocalał świat</i> ; grafiki	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego w opowiadaniu

w opowiadaniu Stanisława Lema?	Daniela Mroza, s. 80 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. Kształcenie literackie, Epika. Gatunki epickie – powtórzenie, s. 115</i> Ćwiczenia. <i>Epika i gatunki epickie, s. 25</i>	<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • rozpoznaje rodzaje literackie: epika; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. społeczny – I.1.11 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • odpowiadając na pytania, wyszukuje w utworze potrzebne informacje i porządkuje je • rozpoznaje intencję wypowiedzi narratora (prowokacja, przestroga) • określa problematykę dzieła • przyporządkowuje utwór do odpowiedniego rodzaju literackiego • dostrzega elementy deformacji rzeczywistości w różnych tekstach kultury • określa podobieństwo tematyki dzieła literackiego i dzieła sztuki • w interpretacji grafiki uwzględnia kontekst literacki
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje interpretację dzieła sztuki
2 Czy przedmioty zapewniają człowiekowi szczęście? Refleksje po lekturze fragmentu powieści <i>Stroiciel</i> .	Podręcznik: Tomasz Trojanowski <i>Ostatni Stroiciel Oktawonu, s. 85</i> (lektura uzupełniająca)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa rodzaj narracji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje przykłady filmów, utworów literackich z opisem mitologicznego świata • tworzy hierarchię wartości • określa problematykę utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> • redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje kilkudzaniową notatkę na temat problematyki utworu 		
1 W kręgu ludo-	Podręcznik: Bolesław Leśmian	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora, bohaterów 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia bohaterów literackich

wych wyobrażeń – opowieść o przygodzie Bajdały.	<i>Dusiolek</i> , s. 89	<ul style="list-style-type: none"> w czytanych utworach – I.1.9* ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* rozpoznaje w tekście literackim: neologizm – I.1.4 wskazuje elementy dramatu (rodzaj): akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje chronologicznie plan wydarzeń charakteryzuje narratora rozpoznaje neologizmy w utworze
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje inscenizacje utworu
1 Analiza i interpretacja utworu Pawła Leśkiewicza <i>Simcity</i> .	Podręcznik: Paweł Leśkiewicz <i>Simcity</i> , s. 91	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> przedstawia bohatera lirycznego na tle sytuacji lirycznej komentuje wypowiedź bohatera lirycznego do „ty” lirycznego interpretuje utwór poetycki według dyspozycji rozpoznaje kontekst literacki w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje interpretację utworu poetyckiego
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan teledysku do utworu poetyckiego 		
1 Redagujemy fragment utworu dramatycznego.	Podręcznik: Stanisław Lem <i>Wierny robot</i> (fragment), s. 92 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Dramat jako rodzaj</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> omawia budowę dramatu omawia problematykę utworu

	<i>literacki</i> , s. 120	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
	Ćwiczenia. <i>Dramat i jego wyróżniki</i> , s. 28	<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy fragment dramatu, będący kontynuacją zdarzeń z udziałem bohaterów utworu
1 Plakat jako tekst kultury – funkcja plakatu.	Podręcznik: Kuba Sowiński <i>Stres w pracy – niepewność, zagrożenie, presja</i> , (reprodukcja), XX w., s. 97	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (grafika) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje plakat
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* rozumie dosłowne i przenośne znaczenie wyrazów w wypowiedziach – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> określa sens utworu związkiem frazeologicznym redaguje opowiadanie z użyciem frazeologizmów odczytuje przenośne znaczenie wyrazu w tytule
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę interpretacyjną o plakacie redaguje hasło słownikowe
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego, także specjalistycznych – IV.5* uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> projektuje plakat na podany temat z określonym motywem porównuje definicję słownikową pojęcia z własną definicją
1 Odczytanie pisma sposobem na poznanie tajemnicy.	Podręcznik: Eoin Colfer <i>Artemis Fowl</i> , s. 98 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Tekst naukowy i popularnonaukowy</i> , s. 15 Ćwiczenia. <i>Teksty naukowe i popularnonaukowe</i> , s. 30	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* rozpoznaje gatunki dziennikarskie: artykuł i określa ich podstawowe cechy – I.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje bohatera przestawia etapy pracy bohatera do realizacji celu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje odpowiednie fragmenty tekstu popularnonaukowego – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> określa różnice między tekstem popularnonaukowym a literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wnioski na podstawie tekstu

		<ul style="list-style-type: none"> wywodu argumentacyjnego – III.1.6 tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> popularnonaukowego i tekstu fabularnego redaguje artykuł na podany temat
1 Artysta komentuje współczesność, podejmując dialog z tradycją.	Podręcznik: Jerzy Duda-Gracz <i>Babel 2</i> (reprodukcja), s. 102	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje obrazy o tej samej tematyce według dyspozycji rozpoznaje karykaturalne cechy postaci na obrazie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wypowiedź, interpretując przedstawioną na obrazie rzeczywistość
1 Jak poprawnie akcentować wyrazy w języku polskim?	Podręcznik: Fonetyka. Akcent, s. 103 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku, Akcent w języku polskim</i> , s. 88 Ćwiczenia. <i>Akcent w języku polskim</i> , s. 32	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcie: <i>akcent</i> – II.3.5* rozumie i stosuje zasady dotyczące wyjątków od reguły polskiego akcentu – II.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> czyta na głos, akcentując sylaby zgodnie z polskimi zasadami podkreśla sylabę akcentowaną
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień teoretycznoliterackich poznanych w rozdziale <i>U źródeł</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie zna pojęcia: <i>liryka, epika, dramat, wiersz sylabiczny, wiersz wolny, pieśń; parafraza, przysłowie, neologizm, świat przedstawiony</i>,

			<i>narracja, podmiot liryczny, pytanie retoryczne, mit, hymn, frazeologizm</i>
1 Utrwalenie wiadomości – samodzielna praca z fragmentem powieści <i>Mały Książę</i> .	Podręcznik: Sprawdź siebie; Antoine de Saint-Exupéry <i>Spotkanie z kupcem</i> (fragment <i>Mały Książę</i>), s. 107	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście potrzebne informacje – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje informacje w tekście odczytuje myśl zawartą w utworze
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie pojęcia: <i>głoska, litera, sylaba, akcent</i>; zna i stosuje reguły akcentowania wyrazów – II.3.5* 	<ul style="list-style-type: none"> dzieli wyrazy na litery, głoski i sylaby zna rolę litery <i>i</i> w wyrazie nazywa zjawiska fonetyczne wskazuje sylabę akcentowaną poprawnie przenosi wyrazy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje zdanie na podany temat
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię i ją uzasadnia 		
	Podręcznik: Nasz projekt – gra planszowa, s. 109	IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> realizuje projekt
ŚLADAMI CYWILIZACJI – DOM			
Dom i jego przestrzenie			
1 Co łączy różne domy? Zadania wprowadzające do tematyki rozdziału.	Podręcznik: Śladami cywilizacji – dom, s. 110	<ul style="list-style-type: none"> odnosi treści tekstów kultury do własnego doświadczenia – I.2.11* 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada o swoich doświadczeniach związanych z podanym tematem
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* rozdziela synonimy i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> wymienia znaczenia wyrazu <i>dom</i> (dosłowne i w przenośni) formułuje definicje słownikowe podanych wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	

		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> podaje skojarzenia z wyrazem <i>dom</i>
1 Ważne przestrzenie domu – na podstawie fragmentu książki Olgi Tokarczuk.	Podręcznik: Olga Tokarczuk <i>Czas domu</i> , s. 111	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> omawia archetyp domu wyjaśnia funkcję motywu biblijnego w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przestrzeni domu, uwzględniając jej dosłowne i przenośne znaczenie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o przeczytanym tekście – III.2.5* tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę słowno-graficzną, wykorzystując informacje z tekstu i podane dyspozycje
1 Pośrednio o bohaterach. Analiza i interpretacja fragmentów utworu Jacka Podsiadły.	Podręcznik: Jacek Podsiadło <i>Rozdziałik czwarty, w którym oglądamy domy sióstr Świniarskich</i> , s. 113	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na podany temat
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, opowiadanie – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje wokół tematu cytuje humorystyczne fragmenty tekstu redaguje opis pomieszczenia redaguje opowiadanie
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje wyniki pracy
2 Każdy ma prawo do prywatności. Refleksje inspirowane fragmentem	Podręcznik: Zuzanna Orlińska <i>Przeprowadzka</i> , s. 116	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> określa postawy bohaterów ocenia zachowanie postaci
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje humorystyczną notatkę prezentującą postać literacką

powieści Zuzanny Orlińskiej.		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.7 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje wystąpienie na podany temat
1 Jak napisać spójny i logiczny tekst?	Podręcznik: Skoła pisania. Spójność językowa tekstu, s. 119 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Spójność językowa tekstu, s. 31</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu nadaje tytuł wyrażający główną myśl tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje tekst pod kątem spójności językowej wypowiedzi określa zabiegi językowe tworzące spójność językową tekstu stosuje graficzne znaki spójności tekstu: tytuł i śródtytuły, akapity, myślnik, średnik, dwukropek, nawias, wielokropek przyporządkowuje tytuły i śródtytuły do wypowiedzi uzupełnia tekst, wprowadzając spójność między fragmentami wypowiedzi redaguje spójny tekst na podany temat
1 Analiza słowotwórcza wyrazów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia i analiza słowotwórcza, s. 123 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia, s. 91</i> Ćwiczenia, <i>Słowotwórstwo. Podstawowe pojęcia, s. 33</i>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyraz podstawowy, podstawę słowotwórczą, formant i wyraz pochodny tworzy wyrazy pochodne tworzy parafrazę słowotwórczą dokonuje analizy słowotwórczej wyrazu rozpoznaje wyrazy podzielne i niepodzielne słowotwórczo
W domu dzieciństwa i młodości			
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

Felieton jako pretekst do rozmowy o zabawkach i lekturach z dzieciństwa.	Umberto Eco <i>Jakże cudownie było bawić się pluszowym misiem</i> , s. 126	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową oraz wskazuje ich funkcje – I.1.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje język wypowiedzi narratora
	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury		
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie, Formy publicystyczne – felieton</i> , s. 123	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście potrzebne informacje oraz cytuje fragmenty tekstu publicystycznego – I.2.1 • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 • dostrzega różnice między literaturą piękną a publicystyką i określa funkcję tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia budowę felietonu, cytując odpowiednie fragmenty • określa cechy felietonu na podstawie tekstu
	Ćwiczenia. <i>Felieton</i> , s. 35	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje argumenty potwierdzające tezę, odwołując się do utworów literackich i własnych doświadczeń • redaguje felieton
1 Wspomnienia źródłem wiedzy o sobie i bliskich.	Podręcznik: Beata Andrzejczuk <i>1 listopada</i> , s. 129	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sposób przedstawiania wydarzeń z przeszłości rodziny na podstawie tekstu literackiego i wywiadu internetowego
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Analizujemy budowę wywiadu</i> , s. 39	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji na temat genealogii z wywiadu
	Ćwiczenia. <i>Wywiad</i> , s. 37	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1 • tworzy spójne wypowiedzi w następujących 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowuje i przeprowadza wywiad • redaguje opis wspomnień z dzieciństwa 	

		formach gatunkowych: opis – III.2.1*	
1 Co to jest rodzina wyrazów?	Podręcznik: Słownictwo. Rodzina wyrazów, 131 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku.</i> Rodzina wyrazów, s. 94 Ćwiczenia. <i>Analiza wyrazów pochodnych</i> , s. 39	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy tworzące rodzinę wyrazów wskazuje rdzeń i oboczności rdzenia analizuje budowę wyrazów pochodnych porządkuje wyrazy należące do danej rodziny
1 Miłość i akceptacja lekarstwem na odmienność – rozważania na podstawie fragmentu powieści <i>Jabłko Apolejki</i> .	Beata Wróblewska <i>Apolejka i osiołek</i> , s. 133	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty – I.1.11 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje odwołania do baśni rozważa problemy osób niepełnosprawnych, odwołując się do przykładów z filmów, książek, doświadczeń i obserwacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty przy wyrażaniu opinii na dany temat
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje swoją opinię na określony pogląd, podając argumenty 		
2 Uczymy się redagować rozprawkę.	Podręcznik: Szkoła pisania. Rozprawka, cz. 1, s. 135 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi</i> , Rozprawka, cz. 1, s. 43 Ćwiczenia, <i>Rozprawka</i> , cz. 1, s. 42	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje temat rozprawki formułuje tezę redaguje temat rozprawki redaguje plan rozprawki analizuje budowę rozprawki podaje argumenty i kontrargumenty do rozprawki

		z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wstępy do rozprawki na podany temat
1 Dom i dzieciństwo jako temat poetyckich wspomnień.	Podręcznik: Tadeusz Różewicz <i>Kasztan</i> , s. 138	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, oraz określa ich funkcję – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje obrazy poetyckie według dyspozycji charakteryzuje podmiot liryczny odczytuje metaforę
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje ujęcie tematu w różnych utworach dokonuje przekładu intersemiotycznego kolejnych fragmentów wiersza
1 Uniwersalny charakter bajki Michela Piquemala pretekstem do dyskusji.	Podręcznik: Michel Piquemal <i>Nauki mędrca</i> , s. 140	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje na podany temat formułuje tezy formułuje uzasadnienie tezy wykorzystuje przykłady z literatury, filmu oraz własnych obserwacji i doświadczeń w tworzeniu argumentów
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> zabiera głos w dyskusji – przedstawia swoje stanowisko wraz z argumentacją
2 Poznajemy typy formantów.	Podręcznik: Słowotwórstwo. Typy formantów. Pisownia	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; 	<ul style="list-style-type: none"> określa klasy wyrazów utworzonych od danych formantów

	z przedrostkami, s. 142 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Typy formantów</i> , s. 98 Ćwiczenia. <i>Analiza wyrazów pochodnych</i> , s. 39; <i>Pisownia wyrazów z niektórymi przedrostkami rodzimymi i obcymi</i> , s. 44	<p>w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzenie – II.1.2</p> <ul style="list-style-type: none"> zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy – II.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela wyrazy podzielne słowotwórczo od niepodzielnych słowotwórczo oddziela formant od podstawy słowotwórczej tworzy wyrazy pochodne za pomocą formantów analizuje złożenia i określa ich funkcję w tekście
		III. Tworzenie wypowiedzi. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1* 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie zapisuje wyrazy z przedrostkami łączy przedrostki z ich znaczeniem
1 Dom źródłem postaw – analiza fragmentu <i>Kamieni na szaniec</i> Aleksandra Kamińskiego.	Podręcznik: Aleksander Kamiński <i>U Alka i Rudego</i> , s. 145	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje postawy bohaterów literackich porównuje postawy bohaterów literatury faktu z okresu II wojny światowej ze współczesnymi
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturalnych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje powieść jako przykład literatury faktu wymienia elementy filmowe wskazujące na nawiązanie do literatury faktu we współczesnej filmowej adaptacji powieści
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> prezentuje wyniki swojej pracy na forum wyraża i uzasadnia swoje stanowisko na podany temat według dyspozycji 		
2 W obliczu cierpienia – <i>Treny</i> Jana Kochanowskiego.	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Tren I, Tren V, Tren VII, Tren VIII</i> , s. 147 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1 zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> określa sytuację podmiotu lirycznego omawia sytuację liryczną wskazuje adresata wypowiedzi opisuje obrazy poetyckie rozpoznaje środki stylistyczne rozpoznaje cechy trenu w utworze

	Kopia obrazu Jana Matejki z 1862, <i>Jan Kochanowski nad zwłokami Urszulki</i>	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • rozróżnia gatunki liryki, w tym tren, oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> • recytuje wybrany tren Jana Kochanowskiego • rozpoznaje tren jako gatunek liryki
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie. Tren</i> , s. 126	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
	Ćwiczenia. <i>Gatunki liryczne. Tren</i> , s. 46	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sposób ukazania uczuć postaci przedstawionej na obrazie
Powroty do domu			
2 Powrót Odysusza do domu tematem różnych tekstów kultury.	Podręcznik: Homer <i>Odyseja</i> (fragmenty), s. 150	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
	<i>Powrót Odysusza do Itaki</i> , tkanina, ok. XVII w.; <i>Odysusz wraca do Penelopy</i> , płaskorzeźba, V w. p.n.e.	<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę – I.1.4* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.16* 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje adresata wypowiedzi • określa ponadczasowy i uniwersalnych charakter zachowania postaci • rozmawia o sytuacji przedstawionej w utworze w odwołaniu do własnych doświadczeń • odczytuje przenośne znaczenie mitu o Odysuszu
	Leopold Staff <i>Odys</i> , s. 153	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi, Interpretacja tekstu poetyckiego</i> , s. 34	<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • odnajduje w tekście fragmenty przedstawione na arrasie i płaskorzeźbie
	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie		
	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych : opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan wydarzeń • redaguje opis arrasu 	
	IV. Samokształcenie		
<ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność prezentacji wyników swojej pracy – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> • prezentuje etapy wędrówki Odysusza 		
1 Jakie uniwersalne treści zawiera przypowieść o synu marnotrawnym?	Podręcznik: <i>Syn marnotrawny</i> (fragment Ewangelii wg św. Łukasza), s. 154	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia cechy postaci, ich motywację i ocenia ich postępowanie • odczytuje symbolikę postaw i zachowania postaci w kontekście wiedzy o kulturze

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Porównanie tekstów kultury</i> , s. 18; <i>Kształcenie literackie. Gatunki epickie: przypowieść</i> , s. 128	<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.16* rozpoznaje czytany utwór jako przypowieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje przypowieść w odniesieniu do własnych doświadczeń i obserwacji zna cechy gatunkowe przypowieści
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie czytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje znaczenie związku frazeologicznego <i>syn marnotrawny</i> ze słownika układa zdania ze zwianiem frazeologicznym <i>syn marnotrawny</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje argumenty wskazujące na cechy gatunkowe przypowieści 		
2 Redagujemy opisy przeżyć.	Podręcznik: Szkola pisania. Opis przeżyć, s. 156 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi. Opis przeżyć</i> , s. 46 Ćwiczenia. <i>Opis przeżyć</i> , s. 48	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako opowiadanie, powieść oraz wskazuje jego cechy – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> odróżnia opis przeżyć od opowiadania analizuje fragment powieści pod kątem opisanych doznań i odczuć bohatera, źródła doznań i odczuć, nastroju
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć
1 Na ratunek bratu. Refleksje po lekturze fragmentu utworu Anny Onichimowskiej.	Podręcznik: Anna Onichimowska <i>Aki. Za ścianą</i> (fragment), s. 159	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy, społeczny – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> interpretuje podtytuł opowiadania omawia problemy ukazane w utworze
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
<ul style="list-style-type: none"> znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich 	<ul style="list-style-type: none"> podaje tytuły tekstów kultury będące przykładami wzajemnej pomocy innym 		

1 Co powinniśmy wiedzieć o wyrazach złożonych oraz skrótach i skrótowcach?	Podręcznik: Wyrazy złożone i nazwy wielowyrazowe. Skróty i skrótowce, s. 163 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy złożone. Skróty i skrótowce</i> , s. 102 Ćwiczenia. <i>Nazwy złożone</i> , s. 51; <i>Pisownia skrótów i skrótowców</i> , s. 52	i kulturowych – I.2.7	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1*	• redaguje opis zachowania postaci w określonej sytuacji
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		• zna zasady tworzenia wyrazów złożonych, odróżnia ich typy – II.1.3	• rozumie zasady tworzenia wyrazów złożonych
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		• zna typy skrótów i skrótowców – określa ich funkcje w tekście – II.2.1 • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3	• rozpoznaje złożenia, zrosty, zestawienia • rozróżnia typy skrótowców: głoskowce, literowce, sylabowce (zgłoskowce), skrótowce mieszane • poprawnie odmienia skrótowce • zapisuje pełne nazwy skrótowców • tworzy zdania ze skrótowcami
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
• poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki – II.4.2 • stosuje reguły pisowni – II.4.1	• poprawnie używa kropki w skrótach wyrazów • podaje zasadę pisowni skrótów • tworzy zdania ze skrótami wyrazów w mianowniku i przypadku zależnym		
2 W jaki sposób Stefan Żeromski przedstawia uczucia matki i syna?	Podręcznik: Stefan Żeromski <i>Szyfowe prace</i> (fragment), s. 166 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.8	• rozmawia o uczuciach bohaterów • omawia rolę domu w życiu człowieka
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		• wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2*	• odnajduje we fragmencie powieści opisy zjawisk, obiektów • odnajduje w tekście fragmenty opisujące uczucia bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
• tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3*	• redaguje opis przeżyć we fragmencie pamiętnika • redaguje szczegółowy plan wypowiedzi na podany temat		
1 Funkcja zdrobnie-	Podręcznik: Skarbiec języka. Zdrob-	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		• zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnie-	• rozróżnia zdrobnienia od zgrubień wśród

nia i zgrubienia w tekście.	nienie i zgrubienie. Powtórzenie, s. 169 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Nauka o języku. Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 61 Ćwiczenia. <i>Wyrazy nacechowane ekspresywnie. Zdrobnienia i zgrubienia</i> , s. 54	nie, zgrubienie, oraz określa ich funkcje – I.1.4*	wyrazów nacechowanych ekspresywnie
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje funkcję formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> analizuje budowę słowotwórczą wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje słownictwo neutralne i wartościujące, rozumie ich funkcję w tekście – II.2.6* 	<ul style="list-style-type: none"> rozdziela wyrazy nacechowane ekspresywnie od wyrazów neutralnych układa zdania z wyrazami nacechowanymi emocjonalnie określa funkcję zdrobnień i zgrubień w tekście literackim
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis, dialog – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog, stosując zgrubienia i zdrobnienia w opisie postaci 		
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Przypowieść biblijna jako temat dzieła malarskiego.	Podręcznik: Hieronim Bosch <i>Syn marnotrawny</i> , 1500 (reprodukcja), s. 172	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi słownictwo określające poszczególne elementy obrazu odczytuje sytuację przedstawioną na obrazie w odwołaniu do przypowieści analizuje dzieło sztuki, korzystając z informacji opracowanych na podstawie badań historyka sztuki
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje argumenty
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis przeżyć postaci przedstawionej na obrazie w określonej sytuacji wyraża swoje zdanie na podany temat 		

2 Czy lepiej mieszkać w domu czy w bloku? Rozprawka.	Podręcznik: Szkoła pisania. Rozprawka, cz. 2, s. 174 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi.</i> Rozprawka, cz. 2, s. 49 Ćwiczenia. <i>Rozprawka,</i> cz. 2, s. 57	I. Kształcenie językowe. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • redaguje plan kompozycyjny własnej wypowiedzi – III.1.2 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych – III.1.3 • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 • zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • formułuje temat rozprawki • formułuje tezę • gromadzi argumenty potwierdzające swoje stanowisko • redaguje plan rozprawki
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje słownictwo typowe dla rozprawki: wpływające na spójność wypowiedzi, porządkujące argumenty, sygnalizujące wyrażenie opinii, wprowadzające cytaty • redaguje rozprawkę
2 Ośmieszenie zachowania i postaw bohaterów w satyrze Ignacego Krasickiego <i>Żona modna</i> .	Podręcznik: Ignacy Krasicki <i>Żona modna</i> , s. 175 (lektura obowiązkowa) Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Kształcenie literackie.</i> <i>Gatunki mieszane:</i> <i>satyra</i> , s. 131 Ćwiczenia. <i>Gatunki synkretyczne. Satyra,</i> s. 61	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wskazuje w utworze bohaterów głównych oraz określa ich cechy – I.1.11* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka i dramat – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia głównych bohaterów utworu • omawia postawy bohaterów i konsekwencje zmian • rozpoznaje elementy liryki, epiki, dramatu w satyrze • omawia karykaturalne zdeformowanie rzeczywistości przedstawionej w utworze • określa źródło ośmieszenia i krytyki postaw bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi argumenty do dyskusji

		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan twórczy tekstu – III.2.3* • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan szczegółowy satyry do planu ramowego • redaguje opis obiektu i miejsca
1 Badamy, na czym polega satyryczny charakter obrazu Williama Hogartha <i>Przy śniadaniu</i> .	Podręcznik: William Hogarth <i>Przy śniadaniu</i> (reprodukcja), XVIII w., s. 181	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje sytuację przedstawioną na obrazie • interpretuje zachowania i gesty postaci • dostrzega krytykę twórcy • interpretuje tytuł dzieła
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje o satyrycznym charakterze dzieła
1 Funkcja eufemizmów i prozaizmów.	Podręcznik: Kultura języka. Eufemizm i prozaizm, s. 183 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka, Eufemizm</i> , s. 66 Ćwiczenia. <i>Eufemizm i prozaizm</i> , s. 63	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w tekście literackim: eufemizm – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje eufemizm • rozpoznaje prozaizm • wyjaśnia znaczenie eufemizmów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie słownictwa	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna sposoby bogacenia słownictwa – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy eufemizmy
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje i rozróżnia środki perswazji i manipulacji w tekstach reklamowych, określa ich funkcje – III.1.8 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie funkcje eufemizmu w manipulacji językowej
1 Na naszym prywatnym terytorium – relacje rodzinne oczyma krytycznej nastolatki.	Podręcznik: Barbara Kosmowska <i>Buba</i> (fragment), s. 185	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia sytuację przedstawioną w utworze • omawia relacje między bohaterami • komentuje zachowanie bohaterów • wyraża własną opinię na temat zachowania bohatera
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, list – 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie, list lub kartkę z pamiętnika na podany temat

		III.2.1*	
1 Analiza wypowiedzi i sposobu zachowania bohatera powieści Ewy Nowak.	Podręcznik: Ewa Nowak <i>Spotkanie</i> , s. 188 Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Odczytujemy ironię w wypowiedzi</i> , s. 22 Ćwiczenia. <i>Ironia</i> , s. 67	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora w czytanych utworach – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcje – I.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje narratora • określa problematykę utworu • analizuje wypowiedzi i zachowania postaci • rozpoznaje ironię • rozpoznaje w wypowiedzi sprzeczności między dosłownym znaczeniem a intencją wypowiedzi
		I. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje wypowiedzi bohatera
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przeżyć wewnętrznych bohatera 		
1 Rozmawiamy o stereotypach w rodzinie.	Podręcznik: Sławomir Mrożek <i>Nalotie natury</i> , s. 192 Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Teatrzyk „Zielona Gęś” ma zaszczyt przedstawić dramat meteorologiczny pt. „Szczęście rodzinne czyli Ostrożnie z przekleństwami”</i> , s. 194	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji tekstów własne doświadczenie i elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje stereotyp w zachowaniu postaci • porównuje przedstawiony w dramacie obraz rodziny z własnym wyobrażeniem • omawia sposób budowania stereotypowej sytuacji • podaje przykłady stereotypów i ocenia ich krzywdzący charakter
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje pracę na podany temat 		
1 Jak należy traktować	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Etyka słowa, s. 195	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów na podstawie ich wypowiedzi i zachowania

rozmówcę? O etyce słowa.	Karol Dickens <i>Opowieść wigilijna</i> , s. 197 (lektura obowiązkowa) Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Skarbiec języka. Kultura języka. Etyka słowa</i> , s. 69 Ćwiczenia. <i>Etyka słowa</i> , s. 68	II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega grzeczność językowa i stosuje ją w wypowiedziach – II.3.1 rozumie, na czym polega etykieta językowa i stosuje jej zasady 	<ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, w czym ujawnia się brak grzeczności językowej rozpoznaje językowe zachowania grzecznościowe rozumie pojęcie: <i>etyka słowa</i> analizuje wypowiedzi postaci pod kątem językowych zachowań grzecznościowych formułuje zasady etykiety językowej w kontaktach w internecie
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> wyraża swoją opinię na temat etykiety językowej w internecie
1 Co można zrobić, gdy w rodzinie źle się dzieje? Omówienie fragmentu książki <i>Król</i> Katarzyny Ryrych.	Podręcznik: Katarzyna Ryrych <i>Brooklyn</i> , s. 199	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych i nazywa ich cechy – I.1.11* określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa uczucia wywołane tekstem wymienia bohaterów biorących udział w wydarzeniach nazywa cechy bohaterów, korzystając z podanego słownictwa omawia relacje między członkami rodziny identyfikuje problemy bohaterów, korzystając z podanych źródeł informacji określa przyczyny problemów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list z wykorzystaniem podanego słownictwa
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień poznanych w rozdziale <i>Śladami cywilizacji – dom</i> .	Podręcznik: Powtórzenie, s. 202	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje rodzajom literackim ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego rodzaju literackiego na osi czasu umieszcza nazwiska twórców
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie rozpoznaje dzieła literackie po ich fragmencie

			<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>prozaizm, eufemizm, epilog, przypowieść, publicystyka, felieton, wywiad, satyra, ironia, apostrofa, zgrubienie, zdrobnienie, tren, stereotyp, archetyp</i>
2 Sprawdzenie opanowania wiadomości i umiejętności z zakresu podstawy programowej.	Podręcznik: Sprawdź siebie – William Wharton <i>Tato</i> , s. 204	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* charakteryzuje podmiot liryczny, narratora oraz bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* zna i rozpoznaje w tekście literackim: epitet, porównanie, przenośnię, wyrazy dźwiękonaśladowcze, zdrobnienie, zgrubienie, uosobienie, ożywienie, apostrofę, anaforę, pytanie retoryczne, powtórzenie, oraz określa ich funkcje – I.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje narratora określa typ narracji rozpoznaje onomatopeje wyjaśnia przenośnię charakteryzuje podmiot liryczny charakteryzuje bohatera lirycznego określa stosunek podmiotu lirycznego do bohatera lirycznego rozpoznaje obrazy poetyckie nazywa środki poetyckie w wierszu określa typ wiersza: sylabiczny/wiersz
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozumie czytany tekst cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie mechanizm upodobnień fonetycznych, uproszczeń grup spółgłoskowych i utraty dźwięczności w wygłosie; rozumie rozbieżność między mową a pismem – II.1.1 rozpoznaje wyraz podstawowy i wyraz pochodny; rozumie pojęcie podstawy słowotwórczej; w wyrazie pochodnym wskazuje temat słowotwórczy i formant; określa rodzaj formantu, wskazuje funkcje formantów w nadawaniu znaczenia wyrazom pochodnym, rozumie realne i słowotwórcze znaczenie wyrazu, rozpoznaje rodzinę wyrazów, łączy wyrazy pokrewne, wskazuje rdzeń – II.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy niepodzielne słowotwórczo dokonuje analizy słowotwórczej wyrazów rozpoznaje oboczności słowotwórcze rozpoznaje rodzaje formantów odróżnia przedrostki od przyrostków tworzy rodzinę wyrazów
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
<ul style="list-style-type: none"> dostrzega zróżnicowanie słownictwa, w tym słownictwo ogólnonarodowe i słownictwo 	<ul style="list-style-type: none"> do wyrazów z języka potocznego podaje ich odpowiedniki z języka ogólnego 		

		o ograniczonym zasięgu (terminy naukowe, archaizmy, kolokwializmy) – II.2.1	<ul style="list-style-type: none"> określa funkcję wyrazów potocznych w literaturze
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje relacje między osobami z wykorzystaniem podanego słownictwa
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
	Podręcznik: Nasz projekt – wywiad, s. 209	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza wywiad
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 1. <i>Formy wypowiedzi.</i> <i>Analizujemy budowę wywiadu,</i> s. 39	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: wywiad – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje wywiad
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> realizuje projekt
CZŁOWIEK I PRAWO			
Najstarsze prawa			
1 Człowiek i prawo. Ćwiczenia językowe.	Podręcznik: Człowiek i prawo, s. 210	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> stosuje poprawne formy rzeczownika <i>prawo</i> w utartych zwrotach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie dosłowne i przerośne znaczenie wyrazów w wypowiedzi; rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.4* rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje przerośne i dosłowne znaczenie związku frazeologicznego wyjaśnia znaczenie przerośne związku frazeologicznego podaje przykłady tekstów kultury, kojarzonych

		znaczenie oraz stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.5*	z tematem prawo
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia na podany temat, odwołując się do własnych obserwacji
1 Jakie kwestie regulował Kodeks Hammurabiego?	Podręcznik: <i>Kodeks Hammurabiego</i> , s. 211 Bóg Marduk przekazuje zbiór praw Hammurabiemu, fragment steli, XVIII w. p.n.e.	I. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi synonimy wokół pojęcia <i>kodeks</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis zabytku kultury materialnej (steli)
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje notatkę na podany temat formułuje zasady właściwego postępowania ocenia prawo (Hammurabiego), uwzględniając kontekst historyczny
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* rozwija umiejętność krytycznego myślenia i formułowania opinii – IV.8 	<ul style="list-style-type: none"> na podstawie informacji ze słownika języka polskiego wyjaśnia znaczenie słowa <i>prawodawca</i>
1 Jak umiejętnie korzystać z tekstów innych autorów?	Podręcznik: Szkoła pisania. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie, s. 213 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis bibliograficzny. Cytat. Cytowanie</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje znaki interpunkcyjne w opisie bibliograficznym cytuje
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje kilkuzdaniową wypowiedź na podany temat, cytując odpowiednie fragmenty tekstu wnioskuje, wykorzystując elementy wiedzy o historii i kulturze

		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3 zna i stosuje zasady korzystania z zasobów bibliotecznych (np. w bibliotekach szkolnych oraz on-line) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tekst, korzystając z różnych źródeł informacji podaje źródła informacji sporządza opis bibliograficzny
1 Dekalog – tekst biblijny i jego średniowieczna ilustracja.	Podręcznik: <i>Dekalog</i> (fragment Księgi Wyjścia), s. 215 Tablica Dziesięciorga Przykazań (reprodukcja)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje tekst literacki i dzieło malarskie porównuje tekst literacki z jego malarską wizją, uwzględniając środki wyrazu charakterystyczne dla tych rodzajów twórczości rozpoznaje biblijne treści w dziele malarskim omawia kompozycję, kształt i symbolikę dzieła
1 Cyceron w obronie sprawiedliwości – czytamy fragment powieści historycznej Roberta Harrisa.	Podręcznik: Robert Harris <i>Niebezpieczna sprawa</i> , s. 218 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Kształcenie literackie. Rodzaje powieści. Powieść historyczna</i> <i>Ćwiczenia. Gatunki epickie. Powieść historyczna</i> , s. 71	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* wykorzystuje w interpretacji tekstów kultury elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 rozpoznaje czytany utwór jako powieść oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> określa miejsce i czas akcji omawia sytuację opisaną w utworze charakteryzuje bohaterów, korzystając z podanego słownictwa porównuje rzymski wymiar sprawiedliwości ze współczesnym rozpoznaje cechy powieści historycznej w omawianym tekście
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
1 Jak rozpoznać alegorię sprawiedliwości?	Podręcznik: <i>Alegoria sprawiedliwości</i> , s. 223 Ignacy Krasicki <i>Lew pokorny</i> , s. 224	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako bajkę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* rozpoznaje w tekście literackim: alegorię, i określa jej funkcję – I.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> objaśnia alegoryczny charakter bajki wyjaśnia wymowę morału bajki nazywa cechy bohaterów bajki

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Atrybut. Alegoria</i> Ćwiczenia. <i>Symbol i alegoria</i> , s. 73	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje atrybut na ilustracjach
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • stosuje frazeologizmy w wypowiedzi na temat alegorii sprawiedliwości
2	Podręcznik: Części mowy a części zdania. Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie wiadomości, s. 225 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Nauka o języku, Odmiennie i nieodmiennie części mowy. Powtórzenie; Nauka o języku. Części mowy a części zdania. Powtórzenie; Nauka o języku. Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie</i> Ćwiczenia. <i>Części mowy a części zdania. Powtórzenie</i> , s. 74; <i>Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni</i> , s. 78; <i>Budowa zdania pojedynczego. Powtórzenie</i> , s. 80	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik, przysłówki, liczebnik, zaimek, przyimek, spójnik, partykuła, wykrzyknik) i określa ich funkcje w tekście – II.1.1* • odróżnia części mowy odmienne od nieodmiennych – II.1.2* • rozpoznaje formy przypadków, liczby, osoby, czasu, trybu i rodzaju gramatycznego odpowiednio: rzeczownika, przymiotnika, liczebnika, czasownika i zaimka oraz określa ich funkcję w wypowiedzi – II.1.4* • nazywa części zdania i rozpoznaje ich funkcje składniowe w wypowiedzeniach (podmiot, orzeczenie, dopełnienie, przydawka, okolicznik) – II.1.8* • rozpoznaje w tekście typy wypowiedzeń: zdanie pojedyncze, rozumie ich funkcję i stosuje w praktyce językowej – II.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa części mowy • określa formy gramatyczne części mowy odmiennych • sporządza wykres zdania pojedynczego: nazywa części zdania, określa części mowy, którymi zostały wyrażone
1	Podręcznik: Roger Lancelyn Green <i>Pierwsza Przygoda</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa czas akcji utworu • wyodrębnia bohaterów utworu

symboliczny początek rycerstwa.	<i>Okrągłego Stołu</i> , s. 228	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* • rozpoznaje w tekście literackim: symbol i określa ich funkcję – I.1.4 • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> • określa symbolikę okrągłego stołu • omawia sytuację przedstawioną w utworze • wyjaśnia znaczenie rytuału
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, cudzysłowu – II.4.2* • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • potwierdza swoją wypowiedź cytataми
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje wypowiedź o charakterze normatywnym (kodeks)
1 Współczesny zbiór praw człowieka.	Podręcznik: <i>Zwyczajowe prawo międzynarodowe</i> , s. 231 Powszechna deklaracja praw człowieka, s. 232	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • wymienia akty prawne i wydarzenia historyczne, będące genezą praw człowieka • określa wpływ II wojny światowej na powstanie Powszechnej deklaracji praw człowieka • określa wartości wpisane w Powszechną deklarację praw człowieka
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki – I.2.3 • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, sztuk plastycznych – I.2.8* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje satyryczne rysunki w kontekście Powszechnej deklaracji praw człowieka • przedstawia w formie rysunku, plakatu, komiksu artykuł Powszechnej deklaracji praw człowieka

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie – III.2.1* • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami – III.1.3 • tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opowiadanie na podany temat • redaguje prace na podany temat • tworzy notatkę encyklopedyczną na podany temat
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.7* 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi i selekcjonuje informacje na podany temat
1	Podręcznik: Kultura wypowiedzi. Grzeczność niejęzykowa, s. 234	I. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
Zasady poprawnej komunikacji niewerbalnej.		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje znaczenie niewerbalnych środków komunikacji (np. gest, mimika, postawa ciała) – I.2.4* • stosuje intonację poprawną ze względu na cel wypowiedzi – I.2.6* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje niejęzykowe zachowania grzecznościowe z ilustracji • czyta głośno tekst, oddając różne intencje • ilustruje dobre i złe zachowania m.in. gestem, siłą głosu, tempem mówienia
1	Podręcznik: Jan Kochanowski <i>Pieśń XIV</i> (Księgi wtóre), s. 235 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Kształcenie literackie. Rym. Rodzaje rymów</i> <i>Ćwiczenia. Rym. Rodzaje rymów</i> , s. 84	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
Czy słowa szesnastowiecznego poety są wciąż aktualne?		<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: apostrofę, oraz określa ich funkcję – I.1.4* • rozpoznaje elementy rytmizujące wypowiedź, w tym wers, rym, strofę, refren, liczbę sylab w wersie – I.1.6* • rozróżnia gatunki liryki, w tym pieśń, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. kulturowy – I.1.11 • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje adresata apostrofy • nazywa cechy adresata • rozpoznaje nawiązania do motywu biblijnego • określa elementy rytmizujące pieśń • wyróżnia rymy: żeńskie – męskie, dokładne – niedokładne, gramatyczne – niegramatyczne
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje rozprawkę na podany temat

Prawa jednostki			
1 Charakterystyka osoby mówiącej w wierszu Wisławy Szymborskiej <i>Możliwości</i> .	Podręcznik: Wisława Szymborska <i>Możliwości</i> , s. 237 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Składniowe środki stylistyczne</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: anaforę, oraz określa jej funkcję – I.1.4* • omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • rozpoznaje anaforę i określa jej funkcję w wypowiedzi podmiotu lirycznego • interpretuje tytuł utworu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje deklarację • tworzy wiersz
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> • korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z definicji słownikowej w interpretacji tytułu wiersza 		
2 Niecodzienna lekcja języka angielskiego z profesorem Keatingiem.	Podręcznik: Nancy H. Kleinbaum <i>Lekcja na dziedzińcu (fragment Stowarzyszenie umarłych poetów)</i> , s. 239 (lektura uzupełniająca) Kadry z filmu <i>Stowarzyszenie umarłych poetów</i> (1989), reż. Peter Weir Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Rodzaje planów filmowych</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 • wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne i elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia motywy postępowania bohatera • interpretuje wypowiedź w kontekście przedstawionej sytuacji • ocenia zachowania postaci
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
<ul style="list-style-type: none"> • rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: literatury, filmu, sztuk audiowizualnych – I.2.8* • rozumie, czym jest adaptacja utworu literackiego (np. filmowa), oraz wskazuje różnice między tekstem literackim a jego adaptacją – I.2.10* 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje tworzywo filmu i literatury • odróżnia plany filmowe: plan daleki, plan ogólny, plan pełny, plan średni (amerykański), półzbliżenie, zbliżenie, detal • przyporządkowuje kadrom plany filmowe 		

		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje: swoje stanowisko popiera argumentami, formułuje wnioski
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list / kartkę z pamiętnika / artykuł na podany temat
1 Iqbal Masih – mały wielki człowiek.	Podręcznik: Francesco D’Adamo <i>Iqbal</i> (fragment), s. 242	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa cechy postaci
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje cechy literatury faktu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje wniosek na temat postawy bohaterów rozmawia o decyzjach i motywach postępowania bohaterów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: list – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje list oficjalny do instytucji
1 Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy.	Podręcznik: Pisownia partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy. Powtórzenie, s. 244 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku.</i> <i>Pisownia partykuły nie z różnymi częściami mowy</i> Ćwiczenia. <i>Pisownia partykuły nie</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy rzeczowniki z partykułą <i>nie</i> poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z rzeczownikami tworzy stopień wyższy i najwyższy przymiotnika z przeczeniem <i>nie</i> podaje zasadę pisowni partykuły <i>nie</i> z przysłówkami, zaimkami, liczebnikami, wyrazami o znaczeniu czasownikowym wyjaśnia łączną pisownię partykuły <i>nie</i> z podanymi czasownikami poprawnie zapisuje partykułę <i>nie</i> z częściami mowy

	<i>z różnymi częściami mowy, s. 86</i>		
1 Co to jest homonim?	Podręcznik: Skarbiec języka. Homonimy, s. 246	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • stosuje poprawne formy wyrazów odmiennych – II.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> • uzupełnia zdania właściwymi formami gramatycznymi homonimów
	Stanisław Barańczak <i>Gruzja</i>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje homonimy w utworze • podaje znaczenia homonimów
	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Skarbiec języka. Homonimy</i>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • pisze poprawnie pod względem ortograficznym oraz stosuje reguły pisowni – II.4.1 	<ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pisownię wielką i małą literą w homonimach
	Ćwiczenia. <i>Homonimy</i> , s. 87	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy teksty z homonimami w różnych znaczeniach 	
1 Czy reklama może ograniczać wolność? Dyskusja zainspirowana felietonem Krzysztofa Zanussiego.	Podręcznik: Krzysztof Zanussi <i>Reklama przedawkowana</i> (fragment), s. 248	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna i rozpoznaje w tekście literackim: uosobienie, oraz określa jego funkcję – I.1.4* • charakteryzuje narratora – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje personifikację • nazywa uczucia autora tekstu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • odróżnia informację o faktach od opinii – I.2.6* • dostrzega różnice między literaturą piękną a literaturą naukową, popularnonaukową, publicystyką i określa funkcje tych rodzajów piśmiennictwa – I.2.4 • rozpoznaje gatunki dziennikarskie: felieton, i określa ich podstawowe cechy – I.2.5 • identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje cel artykułu, stanowisko autora • rozumie argumenty autora tekstu • odczytuje intencję autora tekstu • rozpoznaje fragmenty o charakterze opinii • omawia sposób przedstawienia opinii przez autora felietonu • określa cechy felietonu w omawianym tekście
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 • uczestniczy w rozmowie na zadany temat – 	<ul style="list-style-type: none"> • przedstawia stanowisko autora felietonu na temat reklam • dyskutuje na temat tego, czy reklama ogranicza

		III.1.1*	<p>wolność</p> <ul style="list-style-type: none"> wyraża swoje zdanie na temat reklamy w formie głosu w dyskusji przedstawia wybraną reklamę, wyrażając swoje emocje
1 Reklama jako komunikat językowy.	<p>Podręcznik: Skarbiec języka. Środki w reklamie i ich funkcje, s. 250</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Język i środki w reklamie</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Język i środki w reklamie</i>, s. 89</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje czytany utwór jako baśń oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje cechy baśni w reklamie podaje przykłady reklam, zawierających nawiązania do różnych stylów i poetyk
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> identyfikuje wypowiedź jako tekst informacyjny, publicystyczny lub reklamowy – I.2.1* wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* rozumie swoistość tekstów kultury przynależnych do: sztuk plastycznych – I.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa środki wyróżniające reklamę spośród innych komunikatów, korzystając z podanych informacji
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy reklamę
Niepisane prawa			
2 Tajemniczy świat ballady Adama Mickiewicza – <i>Świtezianka</i> .	<p>Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Świtezianka</i>, s. 253 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Caspar David Fridrich <i>Mężczyzna i kobieta obserwujący księżyc</i>, 1830–1835</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora – I.1.9* określa w poznanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze – I.1.18* 	<ul style="list-style-type: none"> omawia problematykę utworu omawia związek przyrody z nastrojem utworu i decyzjami bohaterów charakteryzuje narratora ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje scenerię i atmosferę obrazu uzasadnia związek między balladą Mickiewicza a obrazem Fridricha
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosu- 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty ballady

		jąc odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 zgadza się z cudzymi poglądami lub polemizuje z nimi, rzeczowo uzasadniając własne zdanie – III.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoją opinię na podany temat odwołuje się do sytuacji życiowych, uzasadniając swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis obrazu
2 Ballada <i>Lilije</i> jako wyraz romantycznego zainteresowania grozą.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Lilije</i> , s. 257 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie. Gatunki mieszane: ballada</i> Ćwiczenia. <i>Ballada</i> , s. 92	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń – I.1.7* rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada; wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> opowiada przebieg zdarzeń w balladzie wymienia cechy gatunkowe ballady
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* dokonyje odczytania tekstów kultury poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje przesłanie ballady tworzy ilustrację oddającą nastrój grozy w wybranej balladzie
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty tekstu określające funkcję przyrody w balladzie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozmawia o konsekwencjach niedotrzymania danego słowa
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje plan wydarzeń przedstawionych w balladzie uzupełnia notatkę na temat ballad Adama Mickiewicza
IV. Samokształcenie			

		<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> formułuje przesłanie utworu, korzystając z informacji zawartych w słowniku języka polskiego
2 Redagowanie opowiadania na podstawy ballady Adama Mickiewicza.	Podręcznik: Szkoła pisania. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna, s. 263 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i> Ćwiczenia. <i>Opowiadanie. Mowa zależna i niezależna</i> , s. 95	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> odróżnia mowę zależną i niezależną; przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca zdania z mowy niezależnej na zależną
		III. Tworzenie wypowiedzi.	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opowiadanie, opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera, komponowanie początku i zakończenia na podstawie fragmentu tekstu lub na podstawie ilustracji – III.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opowiadanie według dyspozycji uzupełnia tekst opisem przeżyć wewnętrznych bohatera, stosując mowę zależną redaguje zakończenie historii przedstawionej w utworze, korzystając z podanego słownictwa
2 „Są dziwy w niebie i na ziemi, o których nie śniło się naszym filozofom” – ludowy obrzęd dziadów.	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Dziady. Cz. II</i> (fragment), s. 265 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa nastrój utworu omawia poczucie sprawiedliwości według moralności ludowej
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonyje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. spektakl teatralny) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje inscenizację dramatu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje na podany temat
1 Jak przemawiać,	Podręcznik: Andrzej Sapkowski	III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia tabelę informacjami z tekstu dramatu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – 	<ul style="list-style-type: none"> opisuje świat przedstawiony w utworze <i>fantasy</i>:

aby odnieść zamierzony skutek?	<i>Kwestia ceny</i> (fragment), s. 275 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Formy wypowiedzi. Przemówienie; Kształcenie literackie. Literatura fantasy</i> <i>Ćwiczenia. Przemówienie, s. 97; Gatunki epickie. Powieść fantasy, s. 99</i>	I.1.1* <ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem ich w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i> – I.1.2* 	wymienia jego elementy, cytuje fragmenty fikcji fantastycznej
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> funkcjonalnie wykorzystuje środki retoryczne oraz rozumie ich oddziaływanie na odbiorcę – III.1.1 tworzy wypowiedź stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3 rozróżnia argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> określa cel przemówienia i adresata przycacza fragmenty wskazujące na logikę wyводу przycacza najważniejsze argumenty wskazuje środki retoryczne i określa ich funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – III.2.4* tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: przemówienie – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatkę, korzystając z podanego słownictwa przygotowuje przemówienie w roli bohatera
1 Wszystko, co musisz wiedzieć o imiesłowach.	Podręcznik: Osobowe i bezosobowe formy czasownika. Imiesłowy, s. 282 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Nauka o języku. Osobowe i bezosobowe formy czasownika. Powtórzenie; Nauka o języku. Imiesłowy;</i>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> określa formy gramatyczne czasowników osobowych od bezokoliczników tworzy formy imiesłowów przymiotnikowych (czynny, bierny) i przysłówkowych (współczesny i uprzedni) rozpoznaje imiesłowy przymiotnikowe i imiesłowy przysłówkowe określa formy gramatyczne imiesłowów przymiotnikowych (przypadek, liczbę, rodzaj) przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowem przysłówkowym

	<p><i>Nauka o języku. Pisownia partykuły nie z imiesłowami</i></p> <p>Ćwiczenia. Przypomnienie podstawowych pojęć z zakresu składni, s. 78; <i>Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów</i>, s. 101</p>	II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach związki frazeologiczne, dostrzega ich bogactwo, rozumie ich znaczenie oraz poprawnie stosuje w wypowiedziach – II.2.5* 	<ul style="list-style-type: none"> uzupełnia frazeologizmy imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega błąd językowy – II.3.3 	<ul style="list-style-type: none"> poprawia zdania z błędnie użytymi imiesłowami
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> pisze poprawnie partykułę <i>nie</i> z imiesłowami przymiotnikowymi i imiesłowami przysłówkowymi
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Przykazania czy antyprzykazania? Omówienie wiersza Kazimierza Wierzyńskiego.	Podręcznik: Kazimierz Wierzyński <i>Przykazania</i> , s. 286	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wskazuje wartości w utworze oraz określa wartości ważne dla bohatera – I.1.20* wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. historyczny – I.1.11 charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wartości, o których jest mowa w tekście omawia rzeczywistość ukazaną w utworze, uwzględniając kontekst historyczny określa funkcję parafrazy określa stosunek osoby mówiącej do rzeczywistości przedstawionej w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> przekształca utwór, zmieniając jego wymowę
1 Debata przy okrągłym stole.	Podręcznik: Władysław Kopaliński <i>Okrągły stół</i> , s. 287	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich odwołania do wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje związek między wydarzeniami historycznymi a legendą
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w dyskusji w formie obrad okrągłego stołu
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> korzysta z informacji zawartych w różnych 	<ul style="list-style-type: none"> gromadzi informacje na temat obrad okrągłego

		<p>źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3*</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozwija umiejętność krytycznej oceny pozyskanych informacji – IV.7* 	stołu w Polsce w 1989 roku
1 Spór o podatki tematem fragmentu powieści Terry'ego Pratchetta.	Podręcznik: Terry Pratchett <i>Spór o podatki</i> , s. 288	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • zna pojęcie ironii, rozpoznaje ją w tekstach oraz określa jej funkcję – I.1.6 • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • omawia ironiczny charakter tekstu • identyfikuje uczestników sporu • określa istotę konfliktu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 • przeprowadza wnioskowanie jako element wywodu argumentacyjnego – III.1.6 • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje przebieg dyskusji między bohaterami; rozpoznaje argumenty i kontrargumenty; określa postawę bohaterów, omawia rezultat dyskusji • redaguje kilkudzaniową wypowiedź o ironicznym charakterze
1 Jak opisać sytuację?	Podręcznik: Szkola pisania. Opis sytuacji, s. 290 Sydney R. Nolan <i>Proces</i> , 1947 Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi. Opis sytuacji</i> Ćwiczenia. <i>Opis sytuacji</i> , s. 105	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje narratora – I.1.9* • rozróżnia narrację pierwszoosobową i trzecioosobową oraz wskazuje ich funkcje w utworze – I.1.10* • określa elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa narratora – obserwatora opisu sytuacji • rozpoznaje elementy statyczne i dynamiczne w opisie sytuacji • określa wydarzenia główne i towarzyszące • wymienia elementy stanowiące scenerię (tło) sytuacji
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje w wypowiedziach części mowy i określa ich funkcję w tekście – II.1.1* • rozpoznaje imiesłowy – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • analizuje opis sytuacji pod kątem języka: części mowy, formy gramatycznej wyrazów
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis sytuacji przedstawionej na obrazie według dyspozycji • redaguje opis sytuacji na podany temat
2 Środki wyrazu w komiksie – zabawna historia Lila i Puta.	Podręcznik: Piotr Bednarczyk, Maciej Kur <i>Lil i Put. Plusk</i> (fragment), s. 292	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • nazywa wrażenia, jakie wzbudza w nim czytany tekst – I.1.14* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • nazywa swoje wrażenia po przeczytaniu komiksu • określa nastrój utworu • charakteryzuje bohaterów głównych, drugopla-

	Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumieniem. Komizm. Rodzaje komizmu</i> Ćwiczenia. <i>Komizm. Rodzaje komizmu</i> , s. 107	<ul style="list-style-type: none"> wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* opowiada o wydarzeniach fabuły oraz ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* 	<p>nowych i epizodycznych według dyspozycji</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia zdarzenia budujące akcję utworu wyjaśnia źródło komizmu sytuacyjnego omawia związek tytułu z warstwą rysunkową komiksu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. w filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 charakteryzuje komiks jako tekst kultury; wskazuje charakterystyczne dla niego cechy – I.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat tekstu podaje przykłady innych tekstów o tej samej tematyce analizuje zabiegi typowe dla sztuki komiksu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę na podany temat
1 Czy Wacław ma prawo do własnego wyboru? Omawiamy fragment <i>Zemsty</i> Fredry.	Podręcznik: Aleksander Fredro <i>Zemsta</i> (fragment), s. 300 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje elementy dramatu: akt, scena, tekst główny, didaskalia, monolog, dialog – I.1.3 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa temat rozmowy bohaterów, ich stanowiska i motywacje omawia postawy bohaterów omawia budowę dramatu
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek, drama, spektakl teatralny) – I.2.12* wykorzystuje w interpretacji tekstów doświadczenia własne oraz elementy wiedzy o kulturze 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy pracę na temat ograniczenia praw ludzi do decydowania o sobie i swoim życiu we współczesnym świecie w dowolnej formie graficznej

		- I.1.18*	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> odróżnia przykład od argumentu – III.1.5 rozdziela argumenty odnoszące się do faktów i logiki oraz odwołujące się do emocji – III.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> przycacza argumenty bohaterów
1 Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania.	<p>Podręcznik: Wypowiedzenie z imiesłowem równoważnikiem zdania, s. 302</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku. Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Bezosobowe formy czasownika. Imiesłów</i>, s. 101; <i>Wypowiedzenie złożone. Powtórzenie</i>, s. 109; <i>Wypowiedzenie z imiesłowowym równoważnikiem zdania</i>, s. 113</p>	II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje imiesłowowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcje; przekształca go na zdanie złożone i odwrotnie – II.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> układa wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania ze zdań pojedynczych przekształca zdania w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania wykonuje wykresy wypowiedzeń z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania przekształca zdania złożone w wypowiedzenia z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega błąd językowy – II.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> poprawia błędy w wypowiedzeniach z imiesłowowym równoważnikiem zdania
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> poprawnie stosuje zasady interpunkcji z wypowiedzeniami z imiesłowowym równoważnikiem zdania
1 Co zapamiętaliśmy i czego się nauczyliśmy? Przygotowujemy się do sprawdzianu.	<p>Podręcznik: Powtórzenie, s. 304</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> przyporządkowuje gatunkom synkretycznym ich wyznaczniki podaje przykłady utworów reprezentatywnych dla danego gatunków synkretycznych (ballada, satyra) na osi czasu umieszcza nazwiska twórców i tytuły aktów normatywnych
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	

		<ul style="list-style-type: none"> • porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje dzieła sztuki po ich fragmencie, podaje autorów i tytuły dzieł • zna pojęcia: <i>komizm, ballada, literatura faktu, powieść historyczna, homonim, alegoria, cytat, atrybut, rym, ironia, anafora, dramat, prozaizm, neologizm</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią dla danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójności językowej między akapitami; rozumie rolę akapitów jako spójnych całości myślowych w tworzeniu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3 	<ul style="list-style-type: none"> • zapisuje refleksje inspirowane aforyzmem
1 Utrwalenie wiadomości i umiejętności przed sprawdzianem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Stanisław Lem <i>Czy Pan istnieje, Mr. Johns?</i> (fragment), s. 305	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • opowiada o wydarzeniach fabuły – I.1.7* • określa tematykę i problematykę utworu – I.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • określa miejsce akcji • wyodrębnia bohaterów • przedstawia przebieg wydarzeń
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* • znajduje w tekstach współczesnej kultury popularnej (np. filmach, komiksach, piosenkach) nawiązania do tradycyjnych wątków literackich i kulturowych – I.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> • rozumie przeczytany tekst
		II. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 • rozpoznaje imiesłowy, rozumie zasady ich tworzenia i odmiany, poprawnie stosuje imiesłowy równoważnik zdania i rozumie jego funkcję; przekształca go na zdanie złożone 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca wypowiedzi bohaterów na tekst epicki, stosując mowę zależną • rozpoznaje imiesłowy: przymiotnikowy i przysłówkowy • tworzy imiesłowy od czasowników • przekształca wypowiedzenia, wprowadzając imiesłów przysłówkowy bądź eliminując

		i odwrotnie – II.1.4	imiesłów przymiotnikowy
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie znaczenie homonimów – II.2.4 rozumie pojęcie stylu, rozpoznaje styl potoczny, urzędowy, artystyczny, naukowy, publicystyczny – II.2.7 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje homonimy układa zdania z homonimami w różnych znaczeniach tworzy tekst reklamy w stylu naukowym, odwołując się do tekstu kultury (powieści, filmu, komiksu itp.)
		II. Kształcenie językowe. Komunikacja językowa i kultura języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozumie, na czym polega etykieta językowa, i stosuje jej zasady – II.3.7* identyfikuje tekst jako komunikat; rozróżnia typy komunikatu: informacyjny, literacki, reklamowy, ikoniczny – II.3.1* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje zdania odbiegające od etykiety językowej
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> zna zasady pisowni wyrazów nieodmiennych i pisowni partykuły <i>nie</i> z różnymi częściami mowy – II.4.4 	<ul style="list-style-type: none"> zapisuje partykułę <i>nie</i> z imiesłowami zgodnie z zasadami ortograficznymi
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne teksty w następujących formach gatunkowych: rozprawka – III.2.1 wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje rozprawkę
	Podręcznik: Nasz projekt – gazetka szkolna, s. 309	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje gatunki dziennikarskie: wywiad, artykuł, felieton – I.2.5 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje i przeprowadza wywiad
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych (np. tworzy różnorodne prezentacje, projekty wystaw, realizuje krótkie filmy z wykorzystaniem technologii multimedialnych) – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> realizuje projekt – gazetka szkolna
PRZESZŁOŚĆ DLA PRZYSZŁOŚCI			
Patriotyzm i heroizm			
1	Podręcznik:	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	

Co określa naszą tożsamość? Wprowadzenie do tematyki rozdziału <i>Przeszłość dla przyszłości</i> .	Przeszłość dla przyszłości, s. 310	<ul style="list-style-type: none"> określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> określa problem przedstawiony we fragmencie tekstu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje wyrazy wieloznaczne – II.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> układa zdania z wyrazem wieloznacznym w różnych znaczeniach
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> uzasadnia swoje zdanie, korzystając z podanego słownictwa rozmawia na podany temat według dyspozycji
		IV. Samokształcenie	
<ul style="list-style-type: none"> korzysta ze słowników ogólnych języka polskiego – IV.5* 	<ul style="list-style-type: none"> odczytuje wieloznaczne znaczenia wyrazu 		
1 Myśli Jana Pawła II inspiracją do rozważań o dziedzictwie kulturowym Polaków.	Podręcznik: Jan Paweł II <i>Pamięć i tożsamość</i> (fragment), s. 311	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> rozważa rolę dziedzictwa duchowego w życiu narodu
		II. Kształcenie językowe. Zróżnicowanie języka	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela synonimy, rozumie ich funkcję w tekście i stosuje we własnych wypowiedziach – II.2.8* 	<ul style="list-style-type: none"> notuje sformułowania synonimiczne do wyrazu <i>ojczyzna</i>
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> dyskutuje o polskich wartościach (materialnych i duchowych) ważnych dla przyszłości 		
1 Obraz ojczyzny w wierszu Cypriana Kamila Norwida <i>Moja piosnka (II)</i> .	Podręcznik: Cyprian Kamil Norwid <i>Moja piosnka (II)</i> , s. 313 Jacek Malczewski <i>Polonia, personifikacja</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, 	<ul style="list-style-type: none"> nazywa wartości moralne charakteryzuje bohatera lirycznego identyfikuje podmiot liryczny odczytuje znaczenie neologizmów w kontekście biograficznym i historycznym określa funkcję refrenu, rozstrzelonego dźwięku,

	<i>Polski Odrodzonej</i> , 1918	<p>narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9</p> <ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 • zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, zgrubienie, oraz określa ich funkcję – I.1.4* 	znaków interpunkcyjnych, zdrobnienia
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury			
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (obraz) – I.1.3 • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje personifikację pojęcia przedstawioną na obrazie • odczytuje temat dzieła • omawia związek tematu z postulatami artysty
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie			
		<ul style="list-style-type: none"> • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym parafrazuje – III.2.2 • tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • notuje skojarzenia z pojęciem <i>Polska</i> • tworzy parafrazę wiersza • redaguje opis przeżyć wewnętrznych
1	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Stopy akerskie</i> , s. 315 (lektura obowiązkowa) <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Kształcenie literackie. Gatunki liryczne: sonet</i> <i>Ćwiczenia. Gatunki liryczne. Sonet</i> , s. 116		
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich			
		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny – I.1.9* • wyodrębnia obrazy poetyckie w poezji – I.1.1* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 • rozróżnia gatunki liryki, w tym: sonet, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów literackich – I.1.2 • recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • analizuje obrazy poetyckie według dyspozycji • odczytuje kontekst biograficzny w utworze • wymienia cechy sonetu • interpretuje głosowo sonet
I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury			
		<ul style="list-style-type: none"> • interpretuje dzieła sztuki (fotografia) – I.2.3 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje nastrój fotografii
III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie			

		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje opis przeżyć wewnętrznych
		V. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> • korzysta z informacji zawartych w różnych źródłach, gromadzi wiadomości, selekcjonuje informacje – IV.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • gromadzi informacje biograficzne o poecie
1 Kiedy stawiamy przecinek w wypowiedzeniu?	<p>Podręcznik: Przecinek w wypowiedzeniu. Powtórzenie, s. 316</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Nauka o języku, Przecinek w różnych typach wypowiedzeń. Powtórzenie</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Przecinek w wypowiedzeniu. Powtórzenie</i>, s. 118</p>	II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: przecinka – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • podaje zasady interpunkcyjne wypowiedzeń pojedynczych i złożonych • uzupełnia zdania, stosując zasady interpunkcji • podaje zasady wypowiedzeń z imiesłowami i imiesłowowym równoważnikiem zdania
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje problem przedstawiony w utworze
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy logiczną, semantycznie pełną i uporządkowaną wypowiedź – III.1.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy kilkuzdaniową wypowiedź, stosując wypowiedzenia złożone
2 Obraz męstwa Polaków w <i>Reducie Ordona</i> Adama Mickiewicza.	<p>Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Reduta Ordona</i>, s. 318 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Wojciech Kossak <i>Bitwa pod Olszynką Grochowską</i>, 1886</p> <p>Jerzy Kossak, <i>Reduta Ordona</i>, 1951</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* • charakteryzuje narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa tematykę oraz problematykę utworu – I.1.12* • objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* • wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> • opisuje świat przedstawiony w utworze według dyspozycji • porządkuje punkty planu • charakteryzuje narratora • rozpoznaje refleksje narratora • odwołuje się do wiedzy historycznej w interpretacji refleksji narratora • ocenia postawę bohatera lirycznego • omawia kontekst historyczny

		<ul style="list-style-type: none"> wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* 	
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w rozmowie na zadany temat – III.1.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje kilkudzaniową wypowiedź oceniającą postawę bohatera
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje opis sytuacji, wprowadzając wyrazy oznaczające stosunki przestrzenne, czasowe, nazywające barwy i cechy
1	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Śmierć Pułkownika</i> , s. 323 (lektura obowiązkowa)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> opowiada o wydarzeniach fabuły i ustala kolejność zdarzeń i rozumie ich wzajemną zależność – I.1.7* charakteryzuje podmiot liryczny, narratora, bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 	<ul style="list-style-type: none"> porządkuje przebieg zdarzeń opowiada treść utworu charakteryzuje bohatera lirycznego charakteryzuje bohatera zbiorowego omawia rolę kobiety w kulturze i społeczeństwie XIX w.
		IV. Samokształcenie	
		<ul style="list-style-type: none"> rozwija umiejętność samodzielnej prezentacji wyników swojej pracy – IV.6 	<ul style="list-style-type: none"> przygotowuje prezentację sławnej Polki
Figury domu			
1	Podręcznik: Adam Mickiewicz <i>Pan Tadeusz</i> (fragment), s. 326 Jan Kochanowski <i>Na zdrowie</i>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje podmiot liryczny, narratora w czytanych utworach – I.1.9* rozpoznaje w tekście literackim: inwokację, i określa ich funkcję – I.1.4 recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12 omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> ustala kolejność elementów kompozycyjnych utworu: apostrofy, wtrącenia, rozbudowanego porównania, opisu charakteryzuje podmiot liryczny, cytując odpowiednie fragmenty tekstu recytuje utwór, uwzględniając w głosowej interpretacji przerzutnię i średniówkę rozpoznaje aluzję literacką w utworze i określa jej funkcję
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy wypowiedź, stosując odpowiednią do danej formy gatunkowej kompozycję oraz zasady spójnych całości myślowych w tworze- 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy kilkudzaniową wypowiedź o charakterze argumentacyjnym

		<p>niu wypowiedzi pisemnych oraz stosuje rytm akapitowy (przeplatanie akapitów dłuższych i krótszych) – III.1.3</p> <ul style="list-style-type: none"> wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	
1 Sugestia i aluzja – komunikacja nie wprost.	<p>Podręcznik: Kultura języka. Mówienie nie wprost. Sugestia i aluzja, s. 328</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Czytanie ze zrozumienie. Aluzja literacka; Skarbiec języka. Mówienie nie wprost</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Mówienie nie wprost</i>, s. 120</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> wyszukuje w tekście informacje wyrażone wprost i pośrednio – I.2.2* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje w wypowiedziach bohaterów aluzję i/lub sugestię
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> rozdziela i wskazuje środki perswazji, rozumie ich funkcję – III.1.6* 	<ul style="list-style-type: none"> rozpoznaje sugestię i aluzję w wypowiedzi
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy spójne wypowiedzi pisemne w następujących formach gatunkowych: dialog – III.2.1 	<ul style="list-style-type: none"> redaguje dialog z zastosowaniem sugestii lub aluzji 		
2 Omówienie noweli Henryka Sienkiewicza pt. <i>Latarnik</i> – charakterystyka postaci, rekonstrukcja dziejów bohatera.	<p>Podręcznik: Henryk Sienkiewicz <i>Latarnik</i>, s. 331 (lektura obowiązkowa)</p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Formy wypowiedzi, Charakterystyka</i></p> <p>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. <i>Kształcenie literackie, Gatunki epickie: nowela</i></p> <p>Ćwiczenia. <i>Charakterystyka</i>, s. 122; <i>Gatunki epickie</i>.</p>	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* wskazuje w utworze bohaterów głównych i drugoplanowych oraz określa ich cechy – I.1.11* wyraża własny sąd o postaciach i zdarzeniach – I.1.19* wykorzystuje w interpretacji tekstów literackich elementy wiedzy o historii i kulturze – I.1.10 wykorzystuje w interpretacji utworów literackich potrzebne konteksty, np. biograficzny, historyczny, historycznoliteracki – I.1.11 rozpoznaje czytany utwór jako nowelę oraz wskazuje jego cechy gatunkowe – I.1.3* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym punktu kulminacyjnego – I.1.5* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera utworu analizuje środki stylistyczne w opisie przeżyć wewnętrznych odczytuje kontekst historyczny i historycznoliteracki w utworze określa cechy noweli rozpoznaje punkt kulminacyjny noweli

	<i>Nowela. Powtórzenie,</i> s. 124	III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • przeprowadza wnioskowanie jako element wyводу argumentacyjnego – III.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • dyskutuje o roli utworu w życiu narodu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy spójne wypowiedzi w następujących formach gatunkowych: opis przeżyć wewnętrznych, charakterystyka – III.2.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • redaguje charakterystykę postaci
1	Podręcznik: Ryszard Kapuściński <i>Dom Tuaregów</i> , s. 343	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
Między bezpieczeństwem a wolnością – poznajemy fragmenty utworu <i>Heban</i> Ryszarda Kapuścińskiego.		<ul style="list-style-type: none"> • omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi, i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohatera zbiorowego • hierarchizuje uniwersalne wartości
		III. Tworzenie wypowiedzi. Elementy retoryki	
		<ul style="list-style-type: none"> • wykorzystuje znajomość zasad tworzenia tezy i hipotezy oraz argumentów przy tworzeniu rozprawki oraz innych tekstów argumentacyjnych – III.1.4 	<ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia swoje zdanie
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatki – III.1.4* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę na podany temat
1	Podręcznik: Edward Stachura <i>Ite missa Est</i> (pieśń na wyjście), s. 346	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
Czy przesłanie wiersza Edwarda Stachury jest aktualne do dziś?		<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny w czytanych utworach – I.1.9* 	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje podmiot liryczny • określa sytuację liryczną według dyspozycji
	Lex Drewniński <i>Rasizm</i> , XX w.	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
	Marian Nowiński <i>Współistnienie</i> , XX w.	<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3 • odnosi treści kultury do własnego doświadczenia – I.2.11* • dokonuje odczytania tekstów poprzez przekład intersemiotyczny (np. rysunek) – I.2.12* 	<ul style="list-style-type: none"> • odczytuje przesłanie utworu • omawia aktualność utworu • wykonuje plakat do fragmentu wiersza
		IV. Samokształcenie	

		<ul style="list-style-type: none"> uczestniczy w projektach edukacyjnych – IV.4 	<ul style="list-style-type: none"> opracowuje, przeprowadza, analizuje i prezentuje wyniki ankiety
Konteksty, nawiązania, deformacje			
1 Refleksja nad współczesną Polską w utworze Marcina Świetlickiego <i>Nowe pogo</i> .	Podręcznik: Marcin Świetlicki <i>Nowe pogo</i> , s. 348	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* zna i rozpoznaje w tekście literackim: przenośnię, powtórzenie oraz określa ich funkcje – I.1.4* omawia funkcje elementów konstrukcyjnych utworu, w tym tytułu – I.1.5* określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 recytuje utwór literacki w interpretacji zgodnej z jego tematem i stylem – I.1.12* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje bohatera zbiorowego prozy poetyckiej interpretuje metafory interpretuje tytuł utworu recytuje utwór
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> tworzy notatki – I.2.4* 	<ul style="list-style-type: none"> porównuje dwa utwory
2 Redagujemy dalszy ciąg opowiadania na podstawie tekstu Andrzeja Pilipiuka.	Podręcznik: Andrzej Pilipiuk <i>Samolot do dalekiego</i> (fragment), s. 349 (lektura uzupełniająca)	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora i bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* rozpoznaje fikcję literacką; rozróżnia i wyjaśnia elementy realistyczne i fantastyczne w utworach, ze szczególnym uwzględnieniem jej w prozie realistycznej, fantastycznonaukowej lub utworach <i>fantasy</i> – I.1.2* 	<ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje narratora – bohatera rozpoznaje elementy fikcji prawdopodobnej i fikcji fantastycznej przypisuje czytany utwór do odpowiedniego typu literatury
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje odpowiednie fragmenty tekstu
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
<ul style="list-style-type: none"> tworzy opowiadania związane z treścią utworu, np. dalsze losy bohatera – III.2.7* 	<ul style="list-style-type: none"> tworzy dalszy ciąg opowiadania 		
1 Charakterystyka postaw bohaterów	Podręcznik: Sławomir Mrożek <i>Lew</i> , s. 354	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> omawia elementy świata przedstawionego – I.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> określa czas i miejsce zdarzeń charakteryzuje zachowanie bohaterów

opowiadania <i>Lew Sławomira Mrożka</i> .	Jan Sztudynger <i>Chorągiewka</i> , s. 356	<ul style="list-style-type: none"> • charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* • wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi, narodowymi, religijnymi, etycznymi i dokonuje ich hierarchizacji – I.1.9 	w określonej sytuacji
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* 	<ul style="list-style-type: none"> • porównuje wymowę dwu utworów
2 Debata o miejscu, w którym mieszkamy, zainspirowana poematem Tomasza Różyckiego.	Podręcznik: Tomasz Różycki <i>Dwanaście stacji. Poemat. Stacja pierwsza: spotkanie</i> (fragment), s. 356	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> • określa temat i główną myśl tekstu – I.2.3* • określa w poznawanych tekstach problematykę egzystencjalną i poddaje ją refleksji – I.1.7 	<ul style="list-style-type: none"> • określa tematykę wiersza • określa problemy egzystencjalne
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> • poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 	<ul style="list-style-type: none"> • cytuje odpowiednie fragmenty utworu • porównuje utwory: osoba mówiąca, cechy utworów, funkcje środków stylistycznych
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatki – III.2.4* • uczestniczy w rozmowie na zadany temat, wydziela jej części, sygnały konstrukcyjne wzmacniające więź między uczestnikami dialogu, tłumaczące sens – III.1.1* 	<ul style="list-style-type: none"> • tworzy notatkę porównawczą utworów • opisuje swoją miejscowość, jej zalety i wady • uczestniczy w debacie na temat swojej miejscowości
1 Jak napisać streszczenie?	Podręcznik: Szkoła pisania. <i>Streszczenie</i> , s. 359 <i>Zeszyt ćwiczeń, cz. 2. Formy wypowiedzi. Streszczenie</i> <i>Ćwiczenia. Streszczenie</i> , s. 126	I. Kształcenie językowe. Gramatyka języka polskiego	
		<ul style="list-style-type: none"> • odróżnia mowę zależną i niezależną, przekształca mowę zależną na niezależną i odwrotnie – II.1.6 	<ul style="list-style-type: none"> • przekształca fragmenty tekstu eliminując partie dialogowe
		III. Tworzenie wypowiedzi. Mówienie i pisanie	
		<ul style="list-style-type: none"> • tworzy plan odtwórczy tekstu – III.2.3* • wykonuje przekształcenia na tekście cudzym, w tym skraca, streszcza, rozbudowuje i parafrazuje – III.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> • wyodrębnia wydarzenia • fragment tekstu przekształca w krótkie zdanie • streszcza tekst
1 Zebranie i utrwalenie najważniejszych zagadnień	Podręcznik: <i>Powtórzenie</i> , s. 360	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> • rozpoznaje rodzaje literackie: epika, liryka, dramat; określa cechy charakterystyczne dla poszczególnych rodzajów i przypisuje czytany 	<ul style="list-style-type: none"> • przypisuje rodzajom literackim ich gatunki: hymn, pieśń, tren, sonet, opowiadanie, powieść, nowela, przypowieść, komedia

poznanych w rozdziale <i>Przeszłość dla przyszłości.</i>		utwór do odpowiedniego rodzaju – I.1.1	<ul style="list-style-type: none"> na osi czasu umieszcza nazwiska twórców podaje tytuł, autora, czas powstania utworu, tematykę lub znaczący cytat
		I. Kształcenie literackie i kulturowe. Odbiór tekstów kultury	
		<ul style="list-style-type: none"> porządkuje informacje w zależności od ich funkcji w przekazie – I.2.2 	<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcia: <i>aluzja literacka, inwokacja, średniówka, sugestia, przeczutnia, proza poetycka, język ezopowy, sonet, refren, ballada, opowiadanie, powieść, nowela, punkt kulminacyjny</i>
1 Zadania sprawdzające umiejętność pracy z tekstem.	Podręcznik: Sprawdź siebie – Konstanty Ildefons Gałczyński <i>Ballada o trzęsących się portkach</i> (fragment), s. 362	I. Kształcenie literackie i kulturowe. Czytanie utworów literackich	
		<ul style="list-style-type: none"> zna pojęcie komizmu, rozpoznaje jego rodzaje w tekstach oraz określa ich funkcje – I.1.5 charakteryzuje bohaterów w czytanych utworach – I.1.9* objaśnia znaczenia dosłowne i przenośne w tekstach – I.1.15* zna i rozpoznaje w tekście literackim: zdrobnienie, i określa ich funkcje – I.1.4* wykorzystuje w interpretacji utworów literackich odwołania do wartości uniwersalnych związane z postawami społecznymi – I.1.9 rozdziela gatunki epiki, liryki, dramatu, w tym: ballada, i wymienia ich podstawowe cechy oraz wskazuje cechy gatunkowe czytanych utworów – I.1.2 	<ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady rodzajów komizmu objaśnia funkcję komizmu charakteryzuje bohatera lirycznego interpretuje morał utworu rozdziela zdrobnienia rozdziela prozaizmy rozdziela zabiegi słowotwórcze w tworzeniu nowych wyrazów omawia uniwersalny charakter utworu wymienia cechy ballady
		II. Kształcenie językowe. Ortografia i interpunkcja	
		<ul style="list-style-type: none"> poprawnie przytacza cudze wypowiedzi, stosując odpowiednie znaki interpunkcyjne – II.4.2 poprawnie używa znaków interpunkcyjnych: kropki, przecinka, znaku zapytania, znaku wykrzyknienia, cudzysłowu, dwukropka, średnika, nawiasu – II.4.2* 	<ul style="list-style-type: none"> cytuje fragmenty identyfikujące osobę mówiącą podaje zasady interpunkcyjne dotyczące: dwukropka, wykrzyknika, cudzysłowu, nawiasów poprawnie wstawia znaki interpunkcyjne